

Multi-sportwand

multi-sportnet

Multipurpose Frame

Dip Bench

Tribune zitelementen - betonranden

Tafeltennis - tafel

Projectresultaat

Sportzone in Dedemsvaart

Impulsronde Gezonde Leefomgeving Integrale Aanpak (GLIA)

OVER HET PROJECT

De gemeente Hardenberg (Overijssel) heeft de ambitie om toe te werken naar een gezonde generatie in 2040. Gezondheid begint in de basis bij de mens zelf, maar is niet alleen een persoonlijke keuze. De omgeving waarin we leven speelt hierin ook een belangrijke rol. Met dit in het achterhoofd is het goed om naar de bestaande omgeving te kijken en daar waar mogelijk en nodig aanpassingen te doen die gezondheid bevorderen. De skatebaan aan de Langewijk in Dedemsvaart, gelegen naast Scholengemeenschap de Zeven Linden, was aan zijn einde levensduur. In samenspraak met de twee voortgezet onderwijs scholen in Dedemsvaart, omwonenden, jeugd en jongeren, sport- en beweegaanbieders en andere betrokkenen maakten we een plan voor een uitdagende sportzone die veilig is en inwoners stimuleert tot ontmoeting, bewegen, sporten en ontspanning. De sportzone is en blijft een openbare locatie, maar juist door binnen dit project de hardware (ruimtelijk domein) te verbinden

met de software (maatschappelijk domein, activiteiten) ontwikkelen we een uitdagende plek die breed gebruikt kan worden gedurende de hele week. Omdat we de beide lokale scholen als belangrijke partner beschouwen, is een belangrijk doel dat zij de sportzone gaan inzetten voor bijvoorbeeld het bewegingsonderwijs en extra momenten van bewegen tijdens de schooluren. Daarnaast biedt de sportzone ruimte om met de sportklassen van de school extra activiteiten te organiseren voor de kinderen van de nabijgelegen basisschool en voor kinderen in de wijk. Met een aantal sportaanbieders hebben we daarnaast afspraken gemaakt om ook een aanbod te creëren na schooltijd. Op deze manier wordt met activiteiten (software) de sportzone optimaal gebruikt.

Opgroeien in een kansrijke omgeving

Als gemeente werken we al een aantal jaren met het OKO-model (Opgroeien in een Kansrijke Omgeving). Als één van de eerste

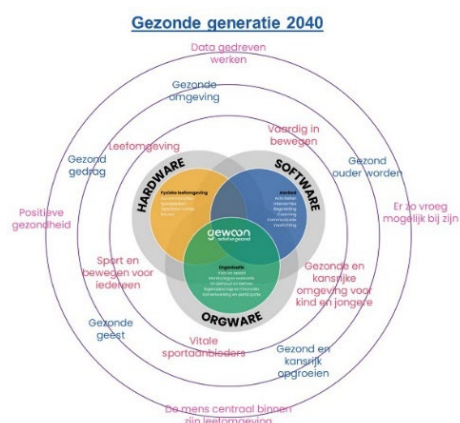
pilotgemeenten weten we hoe belangrijk een kansrijke schoolomgeving is.

Ook werken we als gemeente integraal aan ons buitenruimteplan. Dit plan noemen we BOSS; Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten. Dit plan is opgesteld als uitwerking van de omgevingsvisie Landstad Hardenberg, specifiek voor het thema gezonde leefomgeving. Binnen dit thema hebben we ons tot doel gesteld de openbare ruimte zo in te richten dat deze uitdaagt tot bewegen. Het Buitenruimteplan vervangt het traditionele speelruimtebeleid, waardoor we ons niet langer alleen richten op kinderen. Vanaf nu kijken we naar wat de verschillende doelgroepen in een wijk of kern nodig hebben.

GELEERD VAN PRAKTIJKVOORBEELD

Binnen ons project hebben we als voorbeeld het BVO-model (beweegvriendelijke omgeving) gebruikt.

De omgeving speelt een belangrijke rol in de gezondheid van mensen. Om hen in beweging te brengen, is het creëren van een zogenoemde beweegvriendelijke omgeving essentieel. Het BVO-model werd ontwikkeld om aan te geven uit welke elementen een beweegvriendelijke omgeving bestaat: hardware, software en orgware (organisatie). Het BVO-model geeft beleidsambtenaren sport, ruimtelijke ordening, gezondheid, welzijn en infrastructuur inzicht in het nut, de mogelijkheden en de (sociale) effecten van een beweegvriendelijke omgeving. Een omgeving die uitdaagt tot bewegen draagt binnen een gemeente immers bij aan een betere gezondheid van de inwoners, betere leefbaarheid en meer participatie van kwetsbare groepen. Als team Sport en accommodaties ontwikkelden we daarom op basis van dit BVO-model ons eigen model, waarbij we ons als spil binnen de hardware-software-orgware positioneren (zie tekening).

INWONERSPARTICIPATIE

We werken in de gemeente Hardenberg volgens het BOSS-principe (buitenruimteplan). Het buitenruimteplan stelden we op met hulp van kinderen, jongeren en volwassenen. Gemeente-breed hebben we in de afgelopen jaren vragenlijsten uitgezet en rondgangen met basisschoolleerlingen gedaan. Op deze manier weten we hoe inwoners van de gemeente Hardenberg de buitenruimte (willen) gebruiken. Zo dachten al veel inwoners met ons mee bij het opstellen van dit plan. We onderzochten voor iedere kern en buurt hoe de plekken nu zijn ingericht.

Daarbij keken we naar:

- het aantal speelplekken
- de waarde van deze plekken
- de samenstelling van de bevolking rondom deze plekken
- de ruimtelijke opbouw van de buurt of kern.

Voor iedere kern en buurt stelden we buitenruimtekaarten op. In Dedemsvaart hebben we het gebied waar de sportzone gerealiseerd is, in het buitenruimteplan aangemerkt als een buurt-overstijgende plek waar inwoners samen kunnen sporten, bewegen en elkaar ontmoeten.

Sportzone

Voor de sportzone formeerden we een aparte werkgroep die met ons meedacht over hoe invulling te geven aan deze ruimte. Deze werkgroep bestond uit vertegenwoordigers van de twee scholen, omwonenden,

plaatselijk belang, lokale sport- en beweegaanbieders, jeugd en jongeren en de gemeente.

PROCES

Binnen het project hebben we nauw samengewerkt met alle externe vertegenwoordigers in de werkgroep. Deze werkgroep kwam vier keer bij elkaar: in de beginfase (schetsontwerp) twee keer; daarna tijdens de uitwerking nog twee keer. De GGD gebruikten we als adviseur. Daarnaast organiseerden we intern enkele keren een integraal overleg met alle afdelingen die met het project te maken konden krijgen (verkeer, mobiliteit, ruimtelijke ordening, beheer openbare ruimte).

3 TIPS VOOR ANDERE GEMEENTEN EN GGD'EN

1. Betrek vanaf het begin van het project direct alle intern relevante collega's vanuit zowel de hardware als de software kant. Dan kun je eventueel ook werk-met-werk maken: wellicht heeft een collega van een andere discipline in de directe nabijheid van het projectgebied ook een opgave die meegenomen of gecombineerd kan worden (integraal werken).
2. Betrek vanaf het begin zoveel mogelijk extern relevante partijen. Geef ze daarin het gevoel dat er voldoende ruimte is om hun idee – hun mening aangaande het project te geven.
3. Maak een duidelijke planning en informeer steeds tijdig hoe de stand van zaken is. Ook als er geen nieuws te melden is, blijft het goed om betrokkenen te blijven informeren. Projecten als deze kosten vaak veel tijd vanwege een intensief participatietraject en het zorgen voor voldoende financiële middelen.

KENNISDELING

De resultaten van dit project delen we breed. Allereerst is het een mooi integraal project dat we graag intern binnen onze gemeente als voorbeeld willen gebruiken. We willen laten zien dat de hardware (ruimtelijk domein), niet los kan staan van de software (maatschappelijk domein). Richting externe partijen gebruiken we dit project ook als voorbeeld om ons gemeentelijk beleid nog duidelijker te accentueren. Realisatie van een gezonde leefomgeving gaat alleen iets opleveren als hardware, software en orgware hand in hand gaan.

Op woensdag 24 september 2025 werd de sportzone Dedemsvaart officieel geopend door de wethouder sport van de gemeente Hardenberg. Hier was breed aandacht voor in de lokale en regionale media.

Project 11010042410021 is 1 van de [30 impulsprojecten](#) uit ons programma [Gezonde Leefomgeving Integrale Aanpak](#) (GLIA).

Met deze impuls hebben zij praktische verbeteringen doorgevoerd voor een gezonde(re) leefomgeving.

WWW.ZONMW.NL

MET KENNIS WERKEN AAN EEN GOEDE GEZONDHEID VOOR IEDEREEN

Ontdek nog meer resultaten op
www.zonmw.nl/glia

ZonMw
Laan van Nieuw Oost-Indië 334
2593 CE Den Haag
Telefoon 070 349 51 11
info@zonmw.nl